

NOWY CZAS

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 egzemplarzu (szer. 22 mm) 16 gr. W tekście 1 mm w 1 egzemplarzu (szer. 22 mm) 1.50. — Drobne ogłoszenia za słowo 12 gr. (tylko dla celów prywatnych). Pierwsze słowo ilustrowanego (najwyżej trzy słowa) 20 gr. Drobne ogłoszenia handlowe za słowo 16 gr., pierwsze słowo ilustrowanego — 24 grosze (również dopuszczalne są najwyżej trzy słowa. —

Jędrzejów, 13/14 stycznia 1942.

Administracja i ekspedycja: Jędrzejów, Rynek 1. Tel. 50. Nadesłana, a nie zamówiona przez Redakcję rekopisy będą wracane stronom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. — Ukazuje się 3 razy w tygodniu: we wtorek, czwartek, sobotę (niedziela). Prenumerata miesięczna 2.40 zł, a odnośnikiem do domu 2.80 zł. pocztą 3.20 zł.

Kuala Lumpur odstąpione bez walki przez Anglików

Dalsze bombardowanie Singapoore i Rangoon.

Tokio, 12 stycznia. Według doniesień agencji Domei z placu boju, brytyjskie siły zbrojne wycofały się bez walki ze swych linii obronnych w rejonie Kuala Lumpur, umożliwiając w ten sposób zajęcie tej miejscowości przez wojska japońskie.

Japońskie siły zbrojne, posuwające się na półwyspie Malajskim z szybkością 80 km. na 24 godziny, po przedarciu się przez brytyjskie linie obronne pod Tangjong Malin, zbliżyły się wczesnym rankiem w piątek na 16 km. do Kuala Lumpur, podczas gdy inne jednostki japońskie, nacierające od północnego zachodu, równocześnie zajęły Rowang, położone w odległości 25 km. od Kuala Lumpur.

Wojska brytyjskie wycofały się tak, iż oddziały japońskie, maszerujące z dwóch stron koncentrycznie na stolicę zjednoczonych stanów malajskich, połączyły się planowo w Hani. Jednostki japońskie, które dokonując świetnych operacji oskrzydlających zbliżyły się do linii obronnych w Kuala Lumpur, zajęły — jak podano — również Kuala Kubu, będące lotniskiem wojskowym w odległości mniej więcej 60 km. na północ od Kuala Lumpur.

Japońskie bombowce, współdziałając z jednostkami lądowymi, nieustannie bombardowały Kuala Lumpur, wskutek czego zniszczono wielką ilość wozów ciężarowych, czołgów i pociągów kolejowych. Ponadto lotnictwo japońskie nie pozwoliło odetchnąć Singapoore'owi, atakując fortecę tę ponownie w nocy na 9 stycznia. O innych jednostkach donoszą, iż dokonały one w piątek ataku na Rangoon, przyczem wyrządzono poważne szkody na lotnisku Kingskaden, oraz na peryferiach miasta.

Podczas gdy odbudowa na obszarze Manili szybkimi krokami zmierza naprzód, wojska japońskie znajdują się w ostrym pościgu za oddziałami amerykańskimi, uderzającymi w południowym kierunku półwyspu Bataan. Według ostatnich wiadomości z tego frontu, stanowiska nieprzyjacielskie znajdują się w ostrym ogniu nowego frontu ofensywnego, który zajęto po zdobyciu przez Japończyków pewnych ważnych punktów strategicznych.

„Jomiuri Szimbun” donosi, że wszystkie urządzenia wojskowe w Kuala Lumpur, centrum politycznym Malajów, zostały zniszczone wskutek bombardowań japońskich.

Lotnictwo japońskie ściśle współpracując z posuwającymi się naprzód wojskami lądowymi zadawało cofającemu się nieprzyjacielowi bardzo ciężkie straty. Drogi wiadomości do Singapoore, jak donosi dziennik japoński, są przepelnione cofającymi się żołnierzami nieprzyjacielskimi.

Walki na półwyspie Malajskim.

Tokio, 12 stycznia. Na zachodnim wybrzeżu półwyspu Malajskiego wojska japońskie okrzyły 7 stycznia silną zmotoryzowaną grupę brytyjską na północy okręgu Trolak o 90 km. na północ od Kuala Lumpur. Wojska brytyjskie zostały zniszczone, a za uciekającymi resztkami Japończycy podjęli pościg.

W walkach pod Trolakiem zdobyli Japończycy 13 ciężkich dział, 20 dział przeciwlotniczych, 15 miotaczy min, 20 dział przeciwpancernych, 50 lekkich wozów pancernych i 500 aut. Brytyjczycy stracili 200 jeńców i 300 zabitych.

Walki w tym rejonie były najcięższymi od chwili podjęcia operacji na Malajach. Teren był niezwykle dogodny dla obrony. Angliecy przygotowali tam silne pozycje obronne, obejmujące miejscami 7 linii. Przez wysadzenie mostów i manewry okrążające odcięto wojskom brytyjskim odwrót, otoczono je i prawie zupełnie zniszczono. Kuala Lumpur zostało odcięte od wojsk brytyjskich.

Wielkie bitwy nad rzekami Bernam i Slim w sultanacie Selangor toczyły się przy użyciu ciężkich nowoczesnych czołgów japońskich. Zniszczono tutaj główne siły nieprzyjaciela na zachodnim wybrzeżu malajskim, oraz części 8 armii w łącznej ilości około 300.000 ludzi. Po 9-godzinnej

walce japońska broń pancerna wdarła się w głąb linii nieprzyjacielskich na 20 km., osiągając w dalszym marszu na południe nie wymienioną bliżej bazę. Nieprzyjacieli pozostawił na polu bitwy wielu zabitych, m. im. znajdował się również dowódca 28 grygady. W walkach tych udział brała zmotoryzowana piechota japońska.

Po osiągnięciu drogi Kubu, wojska japońskie przeszły przez Tanjong Malim, maszerując na Kuala Lumpur. Ważne to miasto malajskie zostało zdobyte. Kuala Lum-

pur jest stolicą sultanatu Selangor i wszystkich malajskich państw związkowych. Upadek Kuala Lumpur jest dla Anglików wielkim ciosem. W piątek wieczór Japończycy obsadzili również tamtejsze lotnisko.

Anglicy wycofują się dalej na południe. W wyniku nowej sytuacji front brytyjski na Malajach przestał istnieć. Wojska japońskie ze wschodu i zachodu tworzą wielkie obcegi, które zamkną się na Singapoore.

Sytuacja na Filipinach.

Tokio, 12 stycznia. Bohater filipińskich bojowników wolnościowych, generał Ricarte, po długoletnim wygnaniu, powrócił wśród entuzjazmu Filipińczyków do kraju.

Generał Ricarte po zakończeniu wojny amerykańsko-hispańskiej walczył jeszcze przez 3 lata o niepodległość Filipin przeciwko 70.000 żołnierzom amerykańskim. Wtrącony do więzienia, zdołał uciec do Japonii. Obecnie 76-letni generał powrócił na Filipiny, zdecydowany współpracować z Japończykami nad rozwojem Filipin.

Korpus desantowy japońskiej marynarki uwolnił internowanych na filipińskiej wyspie Masbate, Japończyków i Niemców. Wyspa Masbate leży pomiędzy Luzonem a Mindanao. Pewna ilość członków amerykańskiego korpusu lotniczego, znajdujących się na wyspie, została wzięta do niewoli.

Walki na wyspie Luzon weszły w ostat-

nie stadium. Na półwyspie Bataan nad zatoką Manila, doborowo oddziały japońskie zajęły szturmem pierwsze pozycje obronne wojsk amerykańskich. Z tych kluczowych pozycji otwarto ogień na dalsze stanowiska przeciwnika. Ciężka artyleria japońska łamie opór amerykański na tym półwyspie. Równocześnie lotnictwo japońskie utrudnia odwrót nieprzyjacielowi. Podczas ataku nocnego Japończycy zdobyli 6 ciężkich dział z amunicją, które natychmiast zostały przydzielone japońskiej artylerii i skierowane na pozycje amerykańskie. W przeciwnieństwie do zapewnień amerykańskich, że zapasy żywności na półwyspie Bataan wystarczą nawet na 3 lata, rozkaz głównodowodzącego wojsk amerykańskich na Filipinach gener. Mac Arthura ograniczył o połowę codzienne racje żywności.

Twierdza Corregidor była bombardowana przez lotników japońskich w czwartek przez 4 godziny.

Koła wojskowe Tokio o sytuacji strategicznej w rejonie oceanu Spokojnego.

Szanghaj, 12 stycznia. Koła wojskowe w Tokio reasumują rezultaty pierwszego miesiąca wojny na oceanie Spokojnym w ten sposób, iż Japonia po rozbiću anglo-amerykańskich sił morskich uzyskała na olbrzymim terenie operacyjnym pomiędzy Ameryką a oceanem Indyjskim nie tylko absolutne panowanie nad morzami, ale również kontroluje dojścia na ocean Spokojny przez wyspy Hawajskie i Singapoore. Oznacza to, że ani Stany Zjednoczone ani Anglia przez dłuższy okres czasu nie będą w stanie wystąpić aktywnie z nowymi siłami na oceanie Spokojnym, lub powstrzymać tok wydarzeń dyktowanych przez Japonię.

To decydujące sukcesy, jak podkreślają koła wojskowe, stały się możliwe dzięki obejmującej cały świat strategii osi, zmuszającej przeciwnika do takiego zgrupowania sił, które nie pozwala na istotne przesunięcia. Dzięki temu Japonia w dniu 8 grudnia mogła przystąpić do przeważającymi siłami do ataku frontalnego, mając kryte tyły i skrzydła.

Decydującym posunięciem dla dalszego przebiegu operacji była śmiała decyzja japońskiej naczelnej komendy paraliżowania w bezpośrednim ataku Hawajów, najważniejszej bazy Stanów Zjednoczonych, jako najsilniejszego przeciwnika na oceanie Spokojnym, a nie ograniczenie się do strategicznej obserwacji tej bazy. Decydujące znaczenie ma dalej fakt, że Stany Zjednoczone absolutnie nie zdają sobie sprawy z ogólnej sytuacji, nie liczyły się z atakiem na Hawaje, a tem mniej ze stratą swej floty w Pearl Harbour. Utrata Hawajów, jako bazy operacyjnej, i sparaliżowanie wielkiej linii strategicznej prowadzącej przez Wake i rejon Manili, oraz stałe zagrożenie wszelkich operacji morskich na skutek olbrzymiej przewagi floty japońskiej, przypiętowały równocześnie los

dalszych celów ataków w południowo-zachodniej części oceanu Spokojnego, a położonych w ścisłym terenie operacyjnym japońskich sił zbrojnych.

Pochód japoński w kierunku południowym odbył się zgodnie z planem. Zajęcie Hongkongu uniemożliwiło ostatnią możliwość zagrożenia flankowego ataku na Filipiny i Malaje, dokonanego znacznie przeważającymi siłami.

Na temat walk na półwyspie Malajskim oraz operacji wysadzenia wojsk na brytyjskim Borneo, jak również operacji przygotowywanych pomiędzy Sumatrą i Nową Gwineą oświadczają koła wojskowe, reasumując tamtejsze pociągnięcia, że Japonia w przeciwieństwie do swych przeciwników może liczyć na zupełnie pewny dowód nieograniczonych rezerw. W każdym razie strona nieprzyjacielska nie podjęła ani jednej próby dokonania dywersji na tylnych liniach komunikacyjnych Japończyków. Zrozumiałem jest, że trudności terenowe i klimatyczne spowodują jeszcze pewną zwłokę w zajęciu Singapoore, jednak absolutna przewaga japońskich sił zbrojnych nie dopuszcza żadnych wątpliwości co do ostatecznej klęski Anglii i jej wojsk pomocniczych.

Naczelna komenda japońska postawiła sobie jako zasadniczy cel oczyszczenie Wschodniej Azji od obcych wpływów, jakiegokolwiek rodzaju. Wobec Stanów Zjednoczonych Japonia udowodniła już, że jest zdecydowana nie tolerować żadnego mieszania się pod jakąkolwiek formą do nowo organizowanej Azji.

Wkońcu podkreślają, że Japonia, oparta na nowych niewyczerpanych obszarach surowcowych, będzie dostatecznie silna, aby przy pomocy swej przeważającej, wypróbowanej w bojach floty rozszerzyć swoje strefy strategiczne na obszary wielu tysięcy mil morskich.

Duff Cooper wezwany do Londynu.

Sztokholm, 12 stycznia. Pogłoski o odwołaniu Duff Coopera z jego stanowiska w charakterze przedstawiciela brytyjskiego gabinetu wojennego na Dalekim Wschodzie, zostały w niedzielę potwierdzone przez odpowiednie czynniki w Londynie.

Już w sobotę rano pisał „Daily Telegraph” iż nominacja Wavella pociągnie za sobą pewne przesunięcia w kompetencjach Duff Coopera. Obecnie londyńskie ministerstwo spraw zagranicznych donosi, iż Duff Cooper został wezwany do zlikwidowania swoich interesów w Singapoore, oraz powrotu do Anglii.

Odnosny urzędowy komunikat brzmi: „Porozumienie zawarte w Waszyngtonie w związku z nominacją generała Wavella na naczelnego dowódcę w południowo-zachodniej części Pacyfiku wymaga wycofania Duff Coopera jako członka gabinetu w Singapoore. Duff Cooper został wezwany przez rząd Jego Królewskiej Mości do zlikwidowania swoich interesów i powrotu”.

Bombardowanie burmańskiego fortu Mulmein.

Tokio, 12 stycznia. Lotnictwo japońskiej marynarki dokonało w godzinach popołudniowych dnia 8 stycznia br. ataku na port Mulmein, leżącego na południe od Burny i przy tej okazji zrzucało co najmniej bombowe na jeden z większych statków, tudzież na kilka innych statków średniego tonażu. Ponadto zbombardowano dworzec kolejowy, oraz obiekty portowe.

W walce o Trolak zdobyły wojska japońskie 15 dział ciężkich, 20 dział przeciwpancernych, 15 miotaczy przeciwpancernych, 20 dział na samochodach, 50 lekkich hinduskich samochodów pancernych, 30 motocykli i 500 ciężarowych wozów taborowych. Poza tem do niewoli wzięto 200 jeńców. Na polu bitwy znaleziono 800 poległych. Straty japońskie ograniczyły się do 17 poległych i 60 rannych.

Anglicy bombardowali Bangkok.

Bangkok, 12 stycznia. W nocy z czwartku na piątek w pełni księżyca dokonali Angliecy bezplanowego nalotu i bombardowania Bangkoku. Atak ten pociągnął za sobą wiele ofiar wśród ludności hinduskiej jak i chińskiej.

Radjowa rozgłośnia w Rangoonie donosi o ataku na teren doków w Bangkoku, w czasie którego miano zrzucać wiele celnych pocisków bombowych. Przy przeglądzie poszczególnych dzielnic miasta stwierdzono jednak, że poszczególne pociski bombowe spadły na jedno ze skrzydeł szpitala, tudzież na kilka mniejszych domów mieszkalnych. Uszkodzony został budynek katolickiej szkoły, zaś przepiękną katedrę Bangkoku uszkodzono od pocisków karabinów maszynowych. Na uwagę zasługuje fakt, że nie trafiono ani jednego obiektu wojskowego.

Aresztowanie straży ambasady Stanów Zjednoczonych w Pekinie.

Rzym, 12 stycznia. Jak donosi „Popoli di Roma” z Tientsinu, straż ambasady Stanów Zjednoczonych w Pekinie, składająca się ze 137 marynarzy amerykańskich, została aresztowana i umieszczona w koszarach, w Tientsinie.

Ograniczenia komunikacyjne w Turcji.

Ankara, 12 stycznia. Generalna dyrekcja tureckich kolei państwowych zapowiada w związku z brakiem wagonów i koniecznością oszczędzania węgla daleko idące ograniczenia komunikacji kolejowej w Anatolii.

Z Anatolii nadchodzą pierwsze wiadomości o bardzo silnym mrozie i niezwyklej opadach śnieżnych, w wyniku czego niektóre wioski zupełnie są odcięte od świata. Z tych względów ruch musiał być wstrzymany.

Żołnierska śmierć Olimpijczyka.

Tokio, 12 stycznia. Według doniesień z Manili, podczas lądowania wojsk japońskich na wyspie Luzon w dniu 14 grudnia nadi na czele swego batalionu porucznik Sueo Oye, znany trykacz japoński, który reprezentował bawę Japonii na Olimpiadzie berlińskiej. Oye został trafiony kilkoma kulami i zmarł wkrótce po odniesieniu ran.

Włoski komunikat wojenny.

Rzym, 11 stycznia. Włoski komunikat wojenny z soboty brzmi następująco:

Główna kwatera włoskich sił zbrojnych komunikuje:

Na froncie Sollum-Halfaya nieprzyjacielskie lądowe, powietrzne i morskie siły zbrojne wzmocniły potężne ostrzeliwanie naszych stanowisk. Działalność wywiadów w rejonie na południowy zachód od Agadabji. Formacje naszego lotnictwa zaatakowały nieprzyjacielskie lotniska: zniszczyły oraz uszkodziły liczne samoloty na ziemi. Odcinając je samolotom myśliwskim udało się w żywych walkach powietrznych przeciwko liczebnie przeważającemu nieprzyjacielowi zestrzelić cztery „Curtisy” i trafić rozmaite inne. Jeden z naszych samolotów nie powrócił.

Lądowe, lotnicze i flotowe bazy morskie na Malcie były wczoraj nieprzerwanie z widocznym skutkiem bombardowane.

*

Rzym, 12 stycznia. Włoski komunikat wojenny z niedzieli brzmi następująco:

Główna kwatera włoskich sił zbrojnych komunikuje:

Gwałtowny ogień od strony lądu i z powietrza, zasypujący nasze bazy na odcinku Sollum-Halfaya trwa w dalszym ciągu. W zachodniej Cyrenajce odparto jednostki pancerne, prowadzące akcję wywiadowczą. Nasze samoloty ostrzeliwały ogniem karabinów maszynowych kolumny pojazdów mechanicznych i obozowiska namiotowe na nieprzyjacielskim terenie pozafrontowym. W czasie walk powietrznych nad Agadabją w dniu 8 stycznia, jak obecnie ustalono, zestrzelono 5-tą maszynę typu „Curtis”. Na lot nieprzyjacielski na Syrtę pociągnął za sobą czterech zabitych, pięciu rannych i szkody w budynkach. Również wczoraj rzucono bomby wszystkich kalibrów na lotniska na Malcie.

Wysokie odznaczenie dwóch włoskich generałów.

Rzym, 12 stycznia. Naczelny dowódca sił zbrojnych w północnej Afryce, generał Bastico, oraz szef sztabu naczelnej komendy tychże sił zbrojnych, generał Gamsara, jak donosi specjalny sprawozdawca agencji Stefani z terenu operacyjnego, zostali odznaczeni przez Adolfa Hitlera wysokimi niemieckimi odznaczeniami wojennymi.

Dekoracji temi odznaczenia dokonał na terenie operacyjnym w imieniu Adolfa Hitlera generał Rommel.

Włochy uniezależniają się od zagranicy

Rzym, 12 stycznia. W ub. piątek odbyło się w Palazzo Venezia półtoragodzinne posiedzenie międzyministerialnej komisji dla spraw samowystarczalności.

Było to drugie z kolei posiedzenie tej komisji, któremu osobiście przewodniczył Mussolini.

Komitet międzyministerialny dla gospodarki samowystarczalnej odbył w sobotę pod przewodnictwem Mussoliniego swoje trzecie końcowe posiedzenie. Na posiedzeniu tem przedyskutowano i zatwierdzono liczne wnioski, dotyczące rozszerzenia i nowej budowy fabryk, przy pomocy których gospodarka włoska uniezależni się od zagranicy. Pociągnie to za sobą ogólny wydatek w sumie 500 milionów lirów.

Fiński komunikat wojenny.

Helsinki, 12 stycznia. Fiński komunikat wojenny z dnia 10 stycznia 1942 brzmi następująco:

Na przesmyku Karelskim: nie nowego. Przesmyk Aunus: Obustronna nieznaczna działalność ogniowa.

Front wschodni: Na południowym odcinku odparto próby ataku nieprzyjaciela. Wojska nasze utrzymały się na wszystkich odcinkach na swych pozycjach. Na północnym odcinku nieprzyjacieli usiłował dokonać ataku poprzez pewne jeziora, został jednakowoż odparty ogniem artylerji i broni piechoty.

Sily lotnicze: Lotnictwo nasze kilkakrotnie bombardowało kolej murmańską na północ od Maiselkae oraz ziemianki i urządzenia obronne nieprzyjaciela we wschodniej Karelii. Wczoraj myśliwcy nasi natknęli się w południowym odcinku frontu wschodniego na silną nieprzyjacielską formację lekkich bombowców i samolotów myśliwskich. Mimo około 5-krotnej przewagi przeciwnika, nasze samoloty myśliwskie straciły 4 bombowce nieprzyjacielskie i jednego myśliwca, nie ponosząc żadnych własnych strat.

Po pożarze gmachu ministerstwa spraw zagran. w Tokio.

Tokio, 12 stycznia. W związku z pożarem budynków ministerstwa spraw zagranicznych nadeszły nowe szczegóły, z których wynika, że pożar wybuchł około godz. 3-ciej nad ranem, a jego przyczyną był nieszczęśliwy wypadek.

Z kilku dzielnic miasta pospieszyły oddziały straży pożarnej i dzięki ich akcji udało się o godz. 5 rano pożar ugasić. Szczególnym zbiegiem okoliczności płomienie nie przerzuciły się na najważniejsze budynki, mimo to jednak nieomal połowa kompleksu gmachów ministerstwa padła ofiarą płomieni. Wiceminister spraw zagranicznych Nizzi osobiście nadzorował akcję ratowniczą. Ofiar w ludziach nie zanotowano.

Wysokie straty bolszewików na północnym i środkowym odcinku frontu wschodniego.

Skuteczny udział lotnictwa niemieckiego w walkach ziemnych.

Z głównej kwatery Wodza, 10 stycznia. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje:

Na Krymie i na południowym odcinku frontu wschodniego tylko nieznaczna działalność bojowa. Samoloty bojowe i nurkowe zatopili na obszarze morskim pod Szwastopolem i Feodosją jeden transportowiec, pojemności 4.000 ton i uszkodzili dwa większe okręty handlowe, jak również jeden lekki krążownik przez rzucenie bomb. U wschodniego wybrzeża Morza Czarnego podpalony został jeden dalszy okręt handlowy.

Na środkowym i w części północnego odcinka frontu trwają ciężkie walki obronne w niezmniejszonej sile.

W Afryce północnej nieprzyjacieli wzmocnił swój ogień artyleryjski i swoje ataki powietrzne w rejonie Sollum. W rejonie Agadabji obustronna działalność wywiadowcza.

Ataki na lotniska na Malcie były skutecznie kontynuowane.

Podczas próby brytyjskich bombowców zaatakowania wybrzeża francuskiego, zestrzelono zostały cztery nieprzyjacielskie bombowce.

*

Z głównej kwatery Wodza, 12 stycznia. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych podaje w dniu 11 stycznia.

Na środkowym i północnym odcinku frontu wschodniego wojska niemieckie, odpięrajac w dniu wczorajszym liczne ataki nieprzyjaciela, dokonane częściowo skon-

centrowanymi siłami i przy poparciu broni pancernej, zadały bolszewikom bardzo wielkie straty w ludziach i materiale. Lotnictwo bombardowało urządzenia portowe w Feodosji, oraz na wschodnim wybrzeżu morza Czarnego, biorąc ponadto na pozostałych odcinkach frontu wschodniego zwycięski udział w walkach ziemnych.

W nocy na 11 stycznia bombardowano na Wyspie Brytyjskiej ważno pod względem wojskowym obiekty portowe.

W Afryce północnej trwa w dalszym ciągu napór nieprzyjaciela na stanowiska pod Sollum. W rejonie Agadabji ożywiona działalność wywiadowcza. Niemieckie samoloty nurkowe i bojowe skutecznie zaatakowały zgrupowania wojsk nieprzyjacielskich w rejonie Agadabji, oraz lotniska brytyjskie w Marmarice. W czasie walk powietrznych zestrzelono 4 samoloty nieprzyjacielskie.

Naloty powietrzne na lotniska wyspy Malty kontynuowano z dobrym wynikiem za dnia i w ciągu nocy.

W nocy na 11 stycznia bombowce brytyjskie zaatakowały miejscowości na północnym wybrzeżu niemieckim. Wśród ludności były pewne straty w zabitych i rannych. Z północnej atakujących bombowców zestrzelono 6 maszyn.

W czasie od 3-9 stycznia sowieckie lotnictwo straciło 112 samolotów. Z tego w walkach powietrznych zestrzelono 82, a przez artylerię przeciwlotniczą 12 maszyn, resztę zniszczono na ziemi. W tym samym czasie stracono na froncie wschodnim 16 własnych samolotów.

Czy istnieje możliwość wyładowania wojsk japońskich w Ameryce?

Tokio, 12 sierpnia. Zbliżony do japońskiego urzędu spraw zagranicznych dziennik „Japan Times and Advertiser” zapowiada w jednym z artykułów wydania piątkowego istnienie możliwości wysadzenia wojsk japońskich na ląd amerykański.

Teza, jakoby Stany Zjednoczone Ameryki Północnej były zabezpieczone przed wysadzeniem na ich ląd oddziałów nieprzyjacielskich — jak zaznacza dziennik japoński — jest takim samym mitem, jak niemożność zdobycia linii Maginota, Singapora i Pearl Harbour. Statki wojenne japońskiej marynarki miały możność przeniesienia dział bojowych aż pod Złotą Bramę w okolicy San Francisco, przyczem w wielu miastach na zachodnim wybrzeżu Stanów Zjednoczonych niejednokrotnie odzywały się syreny alarmowe.

„Japan Times and Advertiser” przypomina, że w roku 1812 oddziały angielskie wy-

ładowały w Marylandzie i Louisianie, przyczem amerykańska marynarka nie była w stanie temu się przeciwstawić. Zaznaczając dosłownie, że nieprzyjacielskie wojska znów wyładowują w Ameryce, japoński dziennik pisze w dalszym ciągu wspomnianego artykułu:

„Obecnie, wobec uszczuplenia amerykańskiej marynarki wojennej wskutek odniesionego przez Japończyków zwycięstwa pod Pearl Harbour, jest nietylko w zasięgu możliwości, ale nawet prawdopodobieństwa możliwość wysadzenia bojowych oddziałów tego kraju na ląd kontynentu amerykańskiego”.

Artykuł kończy się słowami: „Skoro Filipiny i Singapur zostaną zajęte, co nie może potrwać zbyt długo, tylko od nas będzie zależało, kiedy, gdzie i jak mamy uderzyć”.

Francuski parowiec pasażerski zatonął wskutek burzy.

Vichy, 12 stycznia. Według komunikatu admiralicji francuskiej, parowiec pasażerski „Lamorciere”, należący do „Compagnie Generale Transatlantique”, zatonął w dniu 9 stycznia w czasie rejsu w okolicy Balearów, w czasie rejsu z Algieru do Marsylii.

Liczba wyratowanych, którzy przyjęci zostali na pokład przez szereg okrętów przybyłych z pomocą, nie jest jeszcze znana.

Francuski parowiec pasażerski „Lamorciere” posiadał 4.713 ton wyporności. Wypłynął on z Marsylii do Algieru w dniu 3 stycznia i w swej drodze powrotnej został zaskoczony przez burzę i po długiej walce padł jej ofiarą.

Według wiarogodnych, jakkolwiek dotychczas nie potwierdzonych urzędowo informacji, w czasie zatonięcia francuskiego parowca pasażerskiego „Lamorciere” poniosło śmierć przeszło 250 osób.

Admiralicja francuska ogłosiła w sobotę wieczór następujące szczegóły o tej katastrofie okrętowej: Na pokładzie „Lamorciere” znajdowało się 272 pasażerów i około 100 ludzi załogi. Część z nich została przejęta przez parowiec pasażerski „Gouverneur General Gueydon”, który zawiązał do Barcelony. 25 rozbitków, z których dwóch w międzyczasie zmarło, przewiezionych zostało do Algieru na pokładzie parowca „Gouverneur General Chazy”. Dalsze uratowane osoby znajdują się na pewnym statku patrolowym francuskiej marynarki wojennej. Nie jest wykluczone, że uratowano jeszcze dalszych pasażerów i członków załogi, ponieważ trzy okręty wojenne marynarki francuskiej, dwa parowce pasażerskie i dwa holowniki marynarki pospieszyły na miejsce katastrofy wskutek sygnałów SOS parowca „Lamorciere”.

„Compagnie Generale Transatlantique” do której należał zatonięty okręt, opublikowała listę 96 uratowanych, z których trzech zmarło w czasie transportu. Na okręcie

znajdowało się również 19 dzieci z dwiema pielęgniarkami, które powracały z wakacji w Algierze. Wśród zaginionych znajduje się również kapitan zaginionego okrętu.

Dalszy okręt francuski zaginął w drodze do Afryki północnej.

Vichy, 12 stycznia. Od piątku wieczora brak wszelkich wiadomości o drugim okręcie francuskim, który odbywał drogę z Marsylii do północnej Afryki i w piątek wieczór nadął sygnały S. O. S.

Jest to parowiec towarowy „Jumiege”, należący do „Compagnie Worms” w Marsylii. Na jego pokładzie znajduje się 40 członków załogi.

Ograniczenie ruchu na kolejach węgierskich.

Budapeszt, 12 stycznia. Węgierskie koleje państwowe ograniczają od 12 bm. ruch kolejowy w mniejszych rozmiarach. Jak oświadcza dyrekcja kolei państwowych, ograniczenia ruchu zostały spowodowane warunkami zimowymi i spowodowanymi tem trudnościami w ruchu kolejowym.

Nadzwyczajne posiedzenie gabinetu australijskiego.

Szanghaj, 12 stycznia. Jak donoszą z Melbourne, na najbliższy poniedziałek i wtorek zapowiedziano nadzwyczajne posiedzenie gabinetu australijskiego — celem odbycia narad nad problemami strategicznymi oceanu Spokojnego.

W posiedzeniu tem, oprócz ministrów australijskich, wezmą również udział wysoko postawione osobistości, wśród nich wysoki komisarz kanadyjski, oraz — jak przypuszczają w kołach politycznych Melbourne — również zastępca gubernatora Indji holenderskich van Mook.

Znaczenie podróży Ribbentropa.

Budapeszt, 12 stycznia. Dzienniki węgierskie w dalszym ciągu omawiają znaczenie pobytu niemieckiego ministra spraw zagranicznych na Węgrzech.

Anglia i Ameryka — jak pisze gazeta „Magyarország” — w toku rozmów moskiewskich wydały całą Europę środkową na pastwę bolszewizmowi. Obecnie przeto narody Europy środkowej u boku potężnej Rzeszy przeciwstawiają się tym planom. Europa nie może na to pozwolić, by bolszewicy wtargnęli w jej granice.

Rządy bez krajów.

Sztokholm, 12 stycznia. W celu rozszerzenia listy 26 „rządów”, które podpisały deklarację waszyngtońską, zapowiedziano — jak donoszą z Waszyngtonu — stworzenie nowych rządów emigracyjnych.

Wśród nich oprócz rządu duńskiego ma się znajdować także rząd „wolnego Syjamu”.

Intrygi Stanów Zjednoczonych w Kairze i Ankarze.

Rzym, 12 stycznia. Ostatnia nominacja b. ambasadora Stanów Zjednoczonych w Moskwie Steinhardta na stanowisko ambasadora w Turcji, związana z podniesieniem dyplomatycznego przedstawicielstwa Stanów Zjednoczonych w Ankarze do wyższej godności — zdaniem kół rzymskich ma na celu podkreślenie woli Roosevelta, który po usunięciu dyplomaty Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej z terenu Europy południowo-wschodniej ma zamiar na własny rachunek wzmocnić akcję antyeuropejskich intryg na terenie Bliskiego Wschodu.

Według pogłosek z kół angielskich, Stany Zjednoczone zamierzają przemianować swe poselstwo w Kairze do rangi ambasady. Ma to niejako znaczyć, że obecny przedstawiciel dyplomatyczny Stanów Zjednoczonych w Kairze Kirk będzie zrównany pod względem hierarchji dyplomatycznej ze swym angielskim kolegą Sir Milesem Lampsonem.

Zaciemnienie miast w Ameryce Środkowej.

Lizbona, 12 stycznia. Rządy Panamy, Kostariki i San Salvadoru ogłosiły zarządzenie w sprawie zaciemnienia stolic oraz większych miejscowości na terenie tych państw.

Odwołanie wyścigów samochodowych w Stanach Zjednoczonych.

Nowy Jork, 12 stycznia. Argentynscy zawodnicy samochodowi, przygotowujący się do udziału w wielkich wyścigach „Grand Prix” w Indianopolis zaprzestali dalszych treningów z uwagi na odwołanie tych wielkich zawodów sportowych Stanów Zjednoczonych, przyczem przyczyną odwołania pozostaje w związku z brakiem benzyny i opon samochodowych.

Zakaz przelotów nad Montewideo.

Montewideo, 12 stycznia. Rząd Urugwaju wydał zarządzenie, iż przelot nad stolicą Montewideo będzie w przyszłości dozwolony tylko dla dopuszczonych przez władze samolotów komunikacyjnych. I te jednak samoloty będą podporządkowane dokładnej kontroli.

Układ gospodarczy między Argentyną a Peru.

Buenos Aires, 12 stycznia. Dążenia do wzmocnienia stosunków gospodarczych Argentyny z sąsiednimi państwami znalazły swoje odzwierciedlenie w zawarciu nowych układów handlowych.

Obecnie został zawarty układ gospodarczy z Peru, którego podpisanie zapowiedziano na okres pod odbyciu konferencji w Rio de Janeiro.

Pogrzeb hr. Baillet-Latour'a.

Bruksela, 12 stycznia. Pogrzeb zmarłego przed kilku dniami prezydenta Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego hr. Baillet Latour'a odbył się w sobotę przy tłumnym udziale ludności Brukseli.

Kancelarz Rzeszy w uznaniu zasług Zmarłego przesłał wieniec, który złożył delegat niemiecki Karol von Halt.

Uregulowanie spraw granicznych między Chorwacją i Węgrami.

Zagrzeb, 12 stycznia. W związku z uregulowaniem małego ruchu granicznego pomiędzy Chorwacją i Węgrami rozpoczęły się w Wąrozdynie rokowania pomiędzy przedstawicielami obu rządów.

90.000 Chorwatów na obszarach wyspy Muru, należących dawniej do Jugosławji, a wcielonych w lecie do Węgier, oczekuje z wielkim napięciem wyniku tych rozmów.

Nowa spółka rumuńska.

Bukareszt, 12 grudnia. Założono nową spółkę „Sconafar” o kapitale zakładowym 200 milionów lei, mającą na celu eksploatację gazu ziemnego, znajdującego się w Rumunii, a zwłaszcza w Siedmiogrodzie i doprowadzenie go do przedsiębiorstw hutniczych, by tamsamem zmniejszyć zużycie koksu, spowodowanego dotychczas przeważaniem z Niemiec.

Anglicy odmówili wydania zboża dla Grecji.

Cita del Vaticano, 10 stycznia. Wychodzący z Mediolanu katolicki dziennik „Italia” publikuje doniesienie następującej treści:

„Dopiero dzisiaj dowiadujemy się o tem, że prawosławny arcybiskup i metropolita w Atenach zwrócił się niedawno do papieża z prośbą o interwencję u rządu brytyjskiego w sprawie zwolnienia zapasów zboża, które Grecja, placąc gotówką, nabyła w Australii, a które złożono na przechowanie w Egipcie, zwłaszcza, że ludność Grecji obecnie pilnie je potrzebuje.

Władze niemieckie i włoskie zostały przytem urzędowo powiadomione, iż wspomniane zboże (ok. 14.000 ton) przeznaczone jest wyłącznie dla celów żywienia ludności cywilnej. Anglia załatwiła sprawę wydania zboża odmownie, poczem oświadczyła gotowość nabycia wspomnianego zapasu, placąc za nie gotówką.

14 państw weźmie udział w konferencji w Rio de Janeiro.

Rio de Janeiro, 10 stycznia. Po zamianowaniu ostatnich przedstawicieli, obecnie już wiadomo, iż udział w konferencji w Rio weźmie 14-tu ministrów spraw zagranicznych.

Są to mianowicie ministrowie spraw zagranicznych: Argentyny, Brazylii, Chile, Kostaryki, San Domingo, Ekwadoru, Haiti, Meksyku, Miraguay, Panamy, Paragwaju, Peru, Urugwaju i Wenezueli.

Kolumbia, Guatemala, Honduras i Salwador reprezentowane będą przez specjalnych delegatów.

W wydaniu ze środy publikuje dziennik „La Macion” deklarację ministra spraw zagranicznych Argentyny, Ruiza Guinazu, w związku z mającą się odbyć w Rio de Janeiro konferencją państw amerykańskich.

W deklaracji tej minister wychodził z założenia, że ostatnie wydarzenia na terenie międzynarodowym wytworzyły sytuację tego rodzaju, wobec której Argentyna z uwagi na swe mocarstwowe stanowisko na kontynencie południowo-amerykańskim, stanie na stanowisku, domagającym się wświetlenia. Zagraniczna polityka Argentyny stoi na stanowisku suwerenności.

Wielki pożar w Japońskim ministerstwie spraw zagranicznych.

Tokio, 10 stycznia. Wskutek pożaru, który wybuchł w piątek we wczesnych godzinach porannych, uległa zniszczeniu niemal połowa gmachu japońskiego ministerstwa spraw zagranicznych.

Jak uzupełniając komunikuje agencja Domei, pożar trwał 2 i pół godziny. Wszystkie dokumenty zdolano wyratować. Ofiar w ludziach nie było.

32 osoby padły ofiarą katastrofy powodziowej w Rio de Janeiro.

Rio de Janeiro, 10 stycznia. W czasie katastrofalnej burzy, jaka w nocy z wtorku na środę przeszła nad Rio de Janeiro, wywołując powódź, miały zginąć 32 osoby.

We czwartek pracowano niemal we wszystkich dzielnicach miasta nad usuwaniem powłoki mułu z ulic, tudzież szczątków zniszczonych domów.

BOLESŁAW RYBAK.

Urzędniczki

5)

II.

Przerwa w urzędowaniu była zupełnie nieoficjalna. Urzędniczki wyczuwały nawet że była ona niechętnie widziana przez szefów, choćby tylko ze względu na strate czasu. Godzono się jednak na nią nieoficjalnie, uznając prawo urzędniczek do chwili odpoczynku w ciągu siedmiu godzin urzędowania. Przerwa była wykorzystywana także i na dalsze rozmowy na aktualne tematy. Przeważnie popisywała się podczas nich panna Flora, wysoka, kościata, stara panna, która już żadną miarą nie mogła zainteresować swemi wdziękami jaśniejszych kolegów. Usiłowała więc nadrobić te braki inteligencją i oczytaniem. Niebawem się jej to udawało. Z wielką emfazą omawiała najnowsze wydawnictwa, przedstawienia teatralne, filmy i koncerty, ale uwagi jej przeważnie trafiały w próżnię. Urzędniczki interesowały się przeważnie Gary Cooperem i Willym Fritschem oraz Marleną Dietrich czy Zarah Leander — a jeśli chodzi o książki, to najchętniej czytywały powieści Woodhouse'a i Courtisa Mahlera. Meżczyźni zaś wogóle nie dawali się wciągać w dyskusję, uważając, że nie warto na te tematy z kobietami dyskutować, a z drugiej strony nie chcieli się zdradzić, że ich zainteresowania są również bardziej proste. Ot, jakaś dobra powieść Wallace'a czy Marcezyńskiego, ostatecznie Ossendowskiego, lekka komedia w teatrze, najchętniej operetka z licznym i zgrabnym baletem — to było coś dla nich.

Panna Flora wyszukiwała więc sobie od rana ofiarę, która wciągała w ogółnie, aż wreszcie biedna dziewczyna musiała wysłuchiwać monologów o sztuce i literaturze. Dyskusja z panną Florą była nad-

Zacięte walki obronne na środkowym i północnym odcinku frontu wschodniego.

Z głównej kwatery Wodza, 9 stycznia. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje:

Na środkowym i północnym odcinku frontu wschodniego trwają zacięte walki obronne. Stanowiska pogotowia nieprzyjaciela zostały przytem rozbita przez łączne ujęty ogień artyleryjski i odparto liczne nieprzyjacielskie ataki. Formacje samolotów bojowych, nurkowych i myśliwskich wspierały walki obronne wojska lądowego. W Afryce północnej utrzymuje się nie-

przyjacielski ogień artyleryjski na niemiecko-włoskiej stanowiska pod Sollum. W rejonie Agadabji obustronna działalność wywiadowcza. Niemieckie samoloty bojowe i nurkowe bombardowały kolumny samochodowe. W walkach powietrznych niemieckie myśliwce zestrzeliły sześć nieprzyjacielskich samolotów, bez własnych strat.

Brytyjskie lotniska na Malcie były oburzane bombami skutecznie za dnia i w nocy.

Wizyta min. Ribbentropa w Budapeszcie.

Budapeszt, 10 stycznia. Minister spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentrop w czasie pobytu w Budapeszcie odbył rozmowę z premierem Węgier, oraz szereg konferencji z regentem Węgier, admirałem de Horthy i czołowymi politykami węgierskimi.

Podczas przyjęcia premier węgierski de Bardossy powitał go jako czołowego współpracownika Kancelarza Hitlera, oraz tego, który w Wiedniu naprawił krzywdę wyrządzoną Węgrom po wojnie światowej.

„Między naszymi narodami — oświadczył premier Bardossy — panuje przyjaźń tak dawna, jak dawne są nasze dzieje. Przyjaźń ta pogłębiła wspólna walka z lat wojny światowej oraz walka dla sprawiedliwego uporządkowania Europy przeciwko bolszewizmowi. Z historycznej misji narodu węgierskiego wynika jasne obowiązki, wymagające ofiar dla zabezpieczenia pokoju i ładu. Duchem tym przepełniony naród węgierski idzie za głosem swych tradycji w ramach wspólnoty europejskiej. Niech mi wolno będzie wyrazić nie-wzruszone przekonanie, iż Stwórca nie odmówi nam swego błogosławieństwa dla naszej walki za słuszną sprawę.”

Minister spraw zagranicznych Rzeszy, w odpowiedzi na przemówienie premiera Węgier podkreślił, że stosunki łączące oba narody nabrały obecnie nowego i szczególnego znaczenia. Wojna przeszła bowiem w decydującą fazę. Walczące za słuszną sprawę młode narody stoją oko w oko przeciwko starym i egoistycznym mocarstwom, które przez dwadzieścia lat gniebiły Europę, by w końcu połączyć się z największym wrogiem ludzkości — wszystkimi czasami, z bolszewickimi Moskalami. Im to Anglia i Ameryka daje wolną rękę działania w Europie, aby uzyskać nowe krawe ofiary dla swych kapitalistycznych interesów.

Państwa, zjednoczone wspólnym losem w Pakcie Trzech Mocarstw, zniweczą jed-

nak wszelkie, w tym kierunku idące plany. Europa jest coraz bardziej zwarta, idąc wraz z dzielnymi sprzymierzeńcami japońskimi od zwycięstwa do zwycięstwa. Tak wchodzimy w okres roku 1942. W walce zahartowało się stare niemiecko-węgierskie braterstwo broni. Niemcy i ich sprzymierzeńcy nie złożą broni, dopóki nie zwalczą niebezpieczeństwa grożącego Europie od wschodu i dopóki nie odejmą anglosasom raz na zawsze możliwości wszczęcia wojen przeciwko pokojowo usposobionym narodom.

W końcu swego przemówienia minister von Ribbentrop powiedział, że końcem tej wielkiej walki będzie zwycięstwo sprzymierzonych w Pakcie Trzech Mocarstw.

Prasa budapeszteńska publikuje w pełnym brzmieniu przemówienia, jakie wygłoszone w czasie przyjęcia wydanego na cześć ministra spraw zagranicznych Rzeszy.

Dzienniki w komentarzach redakcyjnych podkreślają ich znaczenie, polegające nie tylko na ponownym potwierdzeniu przyjaznego zbratania niemiecko-węgierskiego oraz historycznej wspólnoty losów, ale także na bezwarunkowym oświadczeniu się ze strony Węgier za współpracą przy organizowaniu nowej Europy, która już obecnie zaczyna ujawniać się pod kierownictwem Niemiec.

Minister Ribbentrop wyjechał z Budapesztu.

Budapeszt, 10 stycznia. W piątek popołudniu minister spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentrop opuścił po swym kilkudniowym pobycie stolicę Węgier.

Premier królestwa Węgier oraz minister spraw zagranicznych Bardossy pożegnali ministra spraw zagranicznych Rzeszy na dworcu wschodnim, gdzie kompania honorowa Honwedów węgierskich prezentowała broń.

przywożące setki i tysiące Rumunów Besarabskich, którzy przez bolszewików zostali uprowadzeni i wysłani do robót przymusowych w różne okolice Związku Sowieckiego, aby tam niedźmie zgineli. Widok tych nieszczęśliwych wzbudza grozę i oburzenie. Ludzie ci nieogoleni, bosi, niedostatecznie odziani i to tylko w worki i lachmany, wygłodniali i prawie skostniałymi z zimna, przypominają raczej upiory, niż ludzi. Opowiadają oni, że od miesięcy nie widzieli chle-

kim Kręciku, a czy Kazię nie należałoby wyrzucić z tej posady?

Marzenia te pozostawały nadal marzeniami. Narazie trzeba było się zaspokoić fikcją władzy. Fikcja ta polegała na tem, że po pewnym czasie przerwy Władzia zaczynała hałasować zasuwaniami szuflad w swem biurku. Robiła to tak demonstracyjnie, że wreszcie rozmowy milkły, odsuwano opróżnione szklanki, chowano papiery, względnie wyrzucano je do kosza i zabierano się do pracy. Wtedy cichło również stukanie szufladami biurka Władzi. Od czasu do czasu buntował się ktoś przeciwko temu terrorowi dziewczyny, ale niewiele to pomagało, gdyż Władzia stukala nadal szufladami tak długo, aż wreszcie któraś z pań, nie mając odwagi zwrócić uwagi Władzi na niestosowność robienia takiego hałasu, prosiła rozgadana grupkę o powrót do zajęć. Po kilku takich protestach pogodzone się z losem i nieoficjalnie uznano sygnał Władzi za obojętność.

Niespodziewanie jeden taki protest przeciwko Władzi wyszedł od panny Flory. Było to w tym czasie, kiedy Lola zakochała się w pewnym studentzie filozofii. Młody człowiek, nie znając kobiet i nie wiedząc jak należy do nich podchodzić, chciał ośmielić Lolę swoją eurudycją. Ponieważ zaś dziewczyna była wybitnie niedokształcona, przeto pożyczal jej książki o bardzo uczonej treści. Lola ukradkiem czytywała je w biurze, chcąc dorównać swemu wybranemu i na tej czynności przylapała ją pewnego razu Flora.

Zobaczysz w rękach Loli dzieło któregoś z filozofów niemieckich, poczęła się rozwodzić nad jego umysłowością i monolog ten ciągnęła przez jakieś pół godziny. Przerwa już dawno była skończona i Władzia stukala szufladami, ile się tylko dało. Wreszcie zirytowana tem Flora odezwała się szorstko:

— Dziwnie źle wychowana osoba. Tak hałasować temi szufladami, jakby to nie

ba. Utrzymywali się oni przy życiu jedynie burakami, przeznaczonymi na paszę dla bydła. Wielu z pośród wywiezionych poniosło śmierć od zamarznięcia, nie doczekałszy się uwolnienia.

Pozostali przy życiu stwierdzają, że na tyłach frontu bolszewickiego panuje taki brak środków żywności, że w ciągu obecnej zimy należy się liczyć z ponowną masową śmiertelnością na terenie Związku Sowieckiego. Ludność sowiecka obawia się, że powtórzy się znówu dramat z lat 1931 i 1932, kiedy to masy bolszewickie, dręczone głodem, posuwały się do kanibalizmu. Życie ludzkie, jak opowiadali dalej uciekinierzy, już oddawna nie przedstawia dla bolszewików żadnej wartości. Drogi poza frontem sowieckim są zasiane trupami, a dzieci i żebracy blakają się po stepach. Tak głośno sławiony raj sowiecki przedstawia się w rzeczywistości, jak prawdziwe piekło.

Plaga niedźwiedzi w Szwecji.

Sztokholm, 10 stycznia. Wilki i niedźwiedzie wyrządzają obecnie w północnej Szwecji poważne szkody. Ilość porwanych renów i owiec jest w tym roku szczególnie wielka.

Szyny kolejowe pękają od mrozów.

Istanbul, 10 stycznia. Pociąg popołudniowy, jadący z Istanbulu do Ankary, wykołował się po przejechaniu stacji Haydar Pasza. 23 osoby odniosły lekkie rany.

Jak się okazało, wskutek niezwykłego mrozu pękła szyna kolejowa, co spowodowało katastrofę.

W Chorwacji odkryto złoża ropy naftowej.

Budapeszt, 10 stycznia. Dziennik „Esti Ujsa” w porannym wydaniu z ub. wtorku przynosi wiadomość o odkryciu złóż ropy naftowej na terenie Chorwacji.

Podjęte na terenie północnej Chorwacji, w dolinie rzeki Drawy wiercenie za ropą naftową, a prowadzone przez Syndykat niemiecki, doprowadziły w okolicy Ludbregi i Kopszwicy, odległych około 100 km na północny wschód od Zagrzebia, do wykrycia niezbyt głęboko, obfitych źródeł ropy naftowej.

Bullit w Teheranie.

Istanbul, 10 stycznia. Specjalny wysłannik Roosevelta dla Bliskiego Wschodu, William Bullit, przybył, jak donoszą z Teheranu, do stolicy irańskiej w piątek.

Ważną częścią obrad, które odbędą się w Teheranie, stanowiąc będą pertraktacje co do dostaw Stanów Zjednoczonych w sprzecie wojennym dla Azji południowo-zachodniej i południowej.

Generał Dentz przybył do Vichy.

Vichy, 10 stycznia. B. komisarz francuski dla Syrii i Libanonu, generał Dentz, przybył w piątek do Vichy.

Szef państwa francuskiego marszałek Petain przyjął w piątek rano b. generalnego inspektora wojsk kolonialnych, gen. Germain'a.

Nowy komendant Gibraltaru.

Sztokholm, 10 stycznia. Następcą generała-majora Scobell'a, który jako głównodowodzący garnizonu na Malcie, odjechał z Gibraltaru, został mianowany — jak doniesiono w piątek z miarodajnej strony w Londynie — generał-major D. W. Beak.

można było ich spokojnie i cicho zasnąć. Władzia zacerwieniła się, ale nie pozostała dłużną odpowiedzi. Odezwała się do siedzącej w pobliżu Marysi:

— Nie rozumiem, jak to można tak okradać pracodawcę. Bierze to na pierwszego pensję o dwa razy za dużą, ale robić w biurze — to się nie chce. Lepiej gadać o bzduarach.

Flora sponsowała z wściekłości i kto wie, czy między obydwoma kobietami nie doszło do wielkiej awantury, gdyby nie to, że w tej chwili w drzwiach ukazał się szef i poprosił o załatwienie mu jakiejś drobnej sprawy. Gdy wyszedł — sprawa przestała być już aktualna, bo Władzia siedziała już cicho przy biurku, a Flora i Lola były również zmuszone przerwać swoją uczoną dyskusję.

Cała zresztą przyjaźń Loli z Florą nie trwała długo, gdyż niebawem Lola porzuciła swego studenta i zainteresowała się pewnym piłkarzem, skutkiem czego dyskutowała namiętnie o wynikach meczów ligowych z panem Karolem. Ta dyskusja była mniej niebezpieczna, gdyż Lola z racji swego wybranca była sympatykiem „Zielonych”, a pan Karol stał zdecydowanie po stronie „Białych”. Zwykle więc przerywali swoją rozmowę wysoce podenerwowani i odchodzili do swoich biurów na długo przed zakończeniem przerwy. Potem wogóle przestali ze sobą rozmawiać, gdyż Lola z kolei porzuciła sportowca na rzecz fabrykanta konserw i wtedy już nie miała z kim rozmawiać o specjalności swego wielbiciela.

Tego dnia właśnie rozmowy były w pełnym toku. Zawszą dolatywały odgłosy żywo prowadzonych dyskusji, kiedy nagle otwarły się drzwi i stanął w nich szef. Sądząc, że przyszedł do niego, wszyscy cichutko powrócili do swych biur, udając wielkie zainteresowanie urzędowaniem. Szef uśmiechnął się lekko:

(Ciąg dalszy nastąpi).

Sp. Hanns Rohr.

Kraków, 12 stycznia.

W czasie uroczystości Mozartowskich w Krakowie, przed kilkoma tygodniami, kiedy odgrywano wspaniałe „Requiem” tego kompozytora, obecny na koncercie dr. Hanns Rohr powiedział do swego otoczenia: „dla mnie to graja ostatnie requiem”.

Istotnie smutne przecucie nie zawiodło znakomitego muzyka i dyrygenta. W dniu 7 stycznia bież. roku nadeszła żałobna wiadomość z Monachium, iż zmarł tam główny dyrygent i organizator symfonicznej orkiestry reprezentacyjnej Generalnego Gubernatorstwa dr. Hanns Rohr w 57 roku życia.

Całe życie zmarłego tak nagle artysty-muzyka było nacechowane entuzjazmem dla piękna i sztuki, którym się niepodzielnie poświęcił. Pocho- dząc ze środowiska artystycznego — ojciec był wice-prezesa Akademii Sztuk Pięknych w Monachium i wybitnym artystą-malarzem — Hanns Rohr był otoczony od najmłodszych lat dzie- ciństwa atmosferą, przepojoną kulturą artystycz- ną i umiłowaną sztuką.

Po ukończeniu wydziału filozoficznego Uniwer- sytetu w Monachium, ze stopniem doktora, Hanns Rohr poświęcił się w zupełności muzyce, aż do wybuchu wojny światowej. Wolał w niej czynny udział, dochodząc do stopnia kapitana armii nie- mieckiej i dowódcy kompanii karabinów maszy- nowych. W roku 1918 odniósł pod Verdun cięż- ką ranę. Odznaczony został wysokimi odznacze- niami niemieckimi za wybitne męstwo i orienta- cję w obliczu nieprzyjaciela.

Po zakończeniu wojny światowej, Hanns Rohr stanął wobec dylematu: albo pozostania w wojsku, albo oddania się sztuce. Przemogło jednak uko- chanie sztuki, co zmarły artysta zawdzięczał — jak to sam przy każdej sposobności podkreślał — wielkiemu niemieckiemu dyrygentowi i kompo- zytorowi Feliksowi Mottowi. Porzuca zatem służ- bę wojskową i oddaje się zupełnie sztuce. Pracował kolejno w Wiedniu, Düsseldorfie, a ostatnio w Monachium, jako dyrygent i wirtuoz-pianista.

Na wiosnę 1940 r., dzięki inicjatywie General- nego Gubernatora dr. Franka, dr. Hanns Rohr otrzymuje wezwanie do założenia wielkiej sym- fonicznej reprezentacyjnej orkiestry Generalnego Gubernatorstwa. Orkiestrę tę postawił on na bardzo wysokim poziomie przykładając się całym wysiłkiem do jak najwspanialszego jej rozwoju artystycznego i materialnego. Orkiestra ta liczy obecnie ponad 90 członków i stanowi ważny o- środek życia artystycznego i kulturalnego w Ge- neralnym Gubernatorstwie.

Zmarły wykazał na stanowisku kierownika i dyrygenta orkiestry reprezentacyjnej Gen. Gub. wybitne zdolności nie tylko artystyczne, ale i or- ganizacyjne, stwarzając w całym zespole atmo- sferę prawdziwej sztuki i kultury duchowej. Rów- nolegześnie w miarę możliwości popierał on w jak najliczniejszy sposób członków orkiestry w ich potrzebach materialnych.

Sztuka wypełniała całą jego osobowość. Ze szczególnym entuzjazmem i uwielbieniem odnosił się do Mozarta, którego uważał za najwyższe objawienie sztuki muzycznej. Działalność arty- styczna dr. Hannsa Rohra datuje się jeszcze z przed wojny światowej. W roku 1912 bawił w Krakowie w ramach tournée trio muzycznego wraz ze swą żoną, wybitną skrzypkarką, oraz słynną śpiewaczką Madamie Cahier. Trio to od-

bywało tournée artystyczne po całej Europie, wy- skakując wszędzie poklask i duże uznanie.

Oprócz działalności wirtuozowskiej, jako piani- sta, dr. Hanns Rohr zaznaczył się jako wybitny dyrygent i kierownik wielkich zespołów orkie- stralnych. Zmarły artysta nie uznawał kompro- misów w dziedzinie sztuki. Głosił misję sztuki absolutnej, takiej sztuki, która bez słów, bez programu i bez sceny, a więc nie spełniając za- danych zadań użytkowych, stanowi treść ducha, wy- rażoną tonami. Taka muzyka ujawnia tajemnicę najgłębszych przeżyć ludzkości i stanowi wyraz wiary, jako poznania, wynikającego z bezwła- domego oddania się wyższemu pierwiastkowi —

misterium. W tym duchu Hanns Rohr działał ja- ko artysta i dyrygent przez całe swoje życie, wpatrzony w najwyższe ideały muzyczne z Mo- zartem na czele. Dziwnym też zrzędzeniem losu dr. Hanns Rohr dyrygował po raz ostatni w swoim życiu koncertem w ramach uroczystości Mozartowskich w Krakowie. Pomimo nurytującej choroby znalazł on w sobie tyle zapału, że nie dał się zastąpić w tej ostatniej misji, pragnąc ją spełnić osobiście.

Dopiero ostatnie „Requiem” dyrygował kto in- ny, a dr. Hanns Rohr w przecieciu zbliżającego się zgonu słuchał w skupieniu dźwięków swego największego mistrza.

Kącik filatelistyczny.

Minęła „moda na bloki”

Kraków, 12 stycznia. Najbardziej imponującą formą z pórów wszystkich znaczków mają bez wątpienia t. zw. bloki, co polega na sebie wyższej ich cenie (w sto- sunku do nakładu) i niestający popyt.

Inna sprawa, że istnieje wielu nieprzejrzanym przeciwników wydawania bloków — i mają oni naj-

zaj tacy zbieracze, którzy nawet nie zbierają zwy- kłych znaczków, ale nie łatwo im zaspokoić w zu- pełności swą pasję filatelistyczną, gdyż komplet blo- ków kosztuje chyba z 20 tysięcy złotych, a do naj- droższych zaliczają się pierwsze bloki Lichtensteina i Luxemburga.

Nie jest to tak łatwo zdefiniować pojęcie „bloku” i ustalić, czym różni się on od arkusza zawierającego w sobie dowolną ilość znaczków. Definicja ta jest ważna dla wszystkich o tyle, że chcemy wiedzieć, kiedy warto wydać pieniądze na kilka identycznych znaczków, a kiedy wystarczy nam w zupełności posia- danie jednego tylko pojedynczego egzemplarza. Tak więc klasycznym przykładem bloku, jest np. repro- dukowany egzemplarz, gdyż mieści się on w osobno wydrukowanym arkuszu i różni się w sposób zdecy- dowany (w tym wypadku tylko brakiem ząbków i od- mienną barwą) od jakiegokolwiek innego znaczka. Czasem różnica polega nawet tylko na innym znaku wodnym, ale niemal zawsze widzimy na obramieniu napisy lub też desena, których nie da się wydruko- wać nazwanym zwycięzcom arkuszy. Znaczek wyr- wany z bloku, który posiadał moc opłacenia prze- sztyki pocztowej posiada wartość filatelistyczną, ale zawsze droższą będzie całość, gdyż taki już jest ogólny pogląd wszystkich zbieraczy.

Katalog Froedeego podaje osobną cenę dla pojedyn- czych wartości wyjętych z bloków, jak też i dla ca- łości, ale zwraca uwagę, że np. t. zw. bloki Ka- rola jak też i z r. 1936 powinny się znajdować w zbior- kach wraz z pełnym obramieniem. Jak wiadomo, w blokach „Karola” istnieją po 4 identyczne znaczki, czyli że jest to już forma arkusza. Jeśli zastosuje- my analogię do obiegowej 10-złotówki, to musieliby- śmy wydać aż 800 zł. na cały arkusz! W tym jednak wypadku pogląd ogólny sprzeciwia się takiej rozmo- tości i miarodajną będzie wola władz pocztowych za- leżne od tego, czy chciały one wydać blok, czy też tylko zwykły znaczek w ozdobnym zewnętrznej obram- ieniu. Władze pocztowe nigdy nie emitują egzem- plarzy regularnych jako bloków, a czasem tylko po- zwalały sobie na luksus, że wyższe wartości ukazują się w mniejszych arkuszykach o ozdobnych brzegach. Do tej kategorii zaliczamy więc 10-frankową Li- chtensteinu i w teorii również bezcelowym będzie umie- szczenie w zbiorze arkusza zawierającego 4 takie same sztuki, jak np. pięćdziesięciu 2-złotówek z Ba- bakanem.

Bogatszy zbieracz, który nie ma tyle czasu lub cierpliwości, by wyszukać rzadkie i piękne znaczki klasyczne, a chce komuś załapnąć posiadaniem całych arkuszy, jest też w tym wypadku raczej spe- kulantem, aniżeli filatelistą. Wydawanie bloków po- winno być jednak ograniczone, i to co dzieje się w Belgii przekracza granicę „przyzwoitości”. Dawniej raz na jakiś czas wydawano dość tanie bloki, teraz zaś każdej dobroczynnej serii towarzyszy aż para bloków (jedna sztuka ząbkowana, a druga nieząbko-

zupelniejsza racja, twierdząc, że dla celów praktycz- nych, t. j. opłacania listów również wielki format wa- le się nie nadaje. Nie ulega też wątpliwości, że bloki wydane zostały tylko celem osiągnięcia większego zy- sku, a chociaż koszt wydrukowania kilkudziesięciu tysięcy arkuszyków wynosił znacznie więcej aniżeli podobnej liczby pojedynczych sztuk, to jednak za- wsze można było zgóry przewidzieć, że cały nakład będzie wyprzedany.

Obecnie minęła moda „moda na bloki”, która w okresie lat 1936/7 przybrała niemal formę jakiegoś szalu (t), ale niemniej ceny katalogowe za wszyst- kie chyba bloki osiągnęły i tak rekordowy poziom. Przy bardzo wielkiej ilości wydanych bloków istnieje

- a) od zabudowania parterowego 24 zł.
b) od zabudowania jednopiętrowego 90 zł.
c) od zabudowania dwupiętrowego 150 zł.
d) od zabudowań gospodarczych 9 zł.

§ 4

W większych osadach rolniczych, gdy za- budowania mieszczą się blisko jedno obok drugiego i nie są kryte ogniotrwałym ma- teriałem przy marnem zaopatrzeniu w wo- dę oraz masowym skupieniu łatwopalnych materiałów, może zarząd gminy właścicie- la osady skłonić do zaopatrzenia się w większą ilość sprzętu przeciwpożarowego lub budowy zbiorników na wodę, albo zaop- atrzenia się we własne środki alarmowe lub zasadzenia drzew, jako przeszkodę przeciw ogniu.

§ 5

Rozstrzygnięcie, czy właściciel zabudo- wań posiada potrzebny sprzęt przeciwpoża- rowy, przysługuje tylko zarządowi gminy, na wniosek zainteresowanych. Wniosek mu- sza być zgłoszony do zarządu gminy rok rocznie do dnia 1 kwietnia każdego roku, a na rok 1941, w ciągu dwóch tygodni, od dnia ogłoszenia niniejszego obwieszczenia. W razie niestawienia wniosku w przepisa- nym terminie przez właściciela zabudowań, zostaje przyjęty, że chce być zwolniony od zakupu sprzętu przeciwpożarowego, przez uiszczenie opłaty według § 3. Wnio- skodawcy są też zobowiązani do uiszczenia opłat według § 3 w razie spóźnienia się z wnioskiem.

§ 6

Wyznaczone opłaty na okres 3-letni są do uiszczenia w 6-ciu równych półrocznych ratach w kasach gminnych w następują- cych terminach:

do 1 września i do 1 marca każdego roku
I rata za czas od 29 kwietnia 1941 r. do 30 września 1941 r. w ciągu dwóch tygodni od dnia otrzymania ostatecznego nakazu płat- niczego. Opłaty będą w ten sam sposób przez gminy ściągane, jak inne daniny.

§ 7

Zarządowi gminy jest zezwolone właście- ciela zabudowań na podstawie ubóstwa częściowo lub całkowicie od opłat zwolnić.

§ 8

W razie nieniszczenia opłat w terminie, będą zaległości przymusowo ściągane wraz z odsetkami oraz kosztami, powstałe- mi przy przymusowym ściąganiu.

§ 9

W razie zmiany właściciela zabudowań, odpowiada za zaległe opłaty obecny lub dawniejszy właściciel zabudowań.

§ 10

Stosownie do § 4 niniejszego rozporządze- nia ponosi koszt urządzenia przeciwpożaro- wych właściciel przedsiębiorstwa przemy- słowego, o ile szef dystryktu nie zarządzi założenia straży pożarnej w obrębie przed- siębiorstwa i może być tak jak właściciel zabudowań zwolniony od obowiązku zaopa- trzenia się w sprzęt przeciwpożarowy, o ile uiszcza wyznaczone opłaty na rzecz stra- ży pożarnej. Uiszczenie opłat w miejsce wspomnianego obowiązku jest ważne na okres 3-letni, to jest na czas od 29 kwiet- nia 1941 r. do 31 marca 1944 roku.

§ 11

Opłaty dla przedsiębiorstw przemysło- wych (fabryk część II-a ustawy podatku przemysłowego) będą przez komisję usta- lone. W skład komisji wchodzi:

Burmistrz lub jego zastępca,
Komendant straży pożarnej,
Właściciel przedsiębiorstwa, lub zastę- pa oraz

Instruktor powiatowy straży pożarnej.
Opłaty dla innych przedsiębiorstw wy- noszą:

- a) dla przedsiębiorstw przemy- słowych część II-b ustawy podatku przemysłowego . . . zł. 300.—
b) dla przedsiębiorstw handlo- wych część I-a ustawy podat- ku przemysłowego . . . zł. 300.—
c) dla przedsiębiorstw handlo- wych część I-b ustawy podat- ku przemysłowego . . . zł. 75.—
d) dla przedsiębiorstw handlo- wych część II-c ustawy po- datku przemysłowego oraz warsztatów rzemieślniczych część I-c ustawy podatku przemysłowego . . . zł. 45.—

§ 12

Rozporządzenia w punkcie 5-9 obowiązują również przedsiębiorstwa wymienione w punkcie 10.

§ 13

Opłaty nałożone przez zarząd gminy na- łóżone na rzecz straży pożarnej za rok 1941 będą na niniejsze opłaty zaliczone. — Za- ległości za czas przed dniem 29 kwietnia 1941 roku, będą tak samo jak inne zaległo- ści przez zarząd gminy przymusowo ścią-

wana). Jeśli już się chce koniecznie daną serię do- broczynną ozdobić (i) dodatkowym blokiem, to jed- nak wydanie aż dwu sztuk za każdym razem naraża zbytnio na szwank kleszoń filatelistów. Na domiar złego bloki, stale zwiększają i mamy tylko dwie drogi „wyjścia”, albo zbierać wszystkie znaczki belgijskie i bloki, albo żadne.

— Ja —

Wiadomości lokalne.

STYCZEŃ

13

Wtorek

Dziś Leoncjusza bp. w.
Jutro Hilarego bp.

Dziś obowiązuje zaoziem- nienie od g. 17.05 do 8.30

Nowe zarządzenia Kolei Wschodniej.

Warszawa, 12 stycznia. Celem zapobieżenia w miarę możliwości przepełnieniu w pociągach osobo- wych na liniach kolei wschodniej, zagrożącemu bezpieczeństwu ruchu, wprowadzone zostały o- statnio następujące zarządzenia:

Z upływem 52 tygodnia (3. I. 1942 r.) nie będą więcej wydawane bilety tygodniowe (ogólnie do- stępne).

Nowe legitymacje na uzyskanie biletów robo- tniczych tygodniowych muszą obecnie posiadać zatwierdzenie Kolei Wschodniej. Zatwierdzenie u- dzielane jest tylko po przedłożeniu starej legity- macji na uzyskanie biletu robotniczego lub też książeczki robotniczej.

Wydawanie biletów miesięcznych Niemcom z Rzeszy i osobom narodowości niemieckiej — po- zostaje bez zmian.

Dla osób, nieniemieckiej narodowości bilety miesięczne wydawać się będzie tylko podróznym, odbywającym jazdę w celach zawodowych pomię- dzy miejscowością zamieszkania a miejscem pra- cy, po przedłożeniu specjalnego zaświadczenia.

Bilety peronowe wydaje się tylko Niemcom z Rzeszy i osobom narodowości niemieckiej oraz cudzoziemcom.

Korzystanie z pewnych pociągów zostanie u- zależnione od posiadania zaświadczenia. Pociągi i czas wejścia w życie tego ograniczenia, Genera- la Dyrekcja Kolei Wschodniej ogłosi w swoim czasie. Posiadacze biletów okresowych i podróży przejeżdżających tranzytem są od tego zwolnieni.

Blizszych informacji udziela kasy biletowe.

Przymus legitymowania się w Generalnym Gubernatorstwie.

Kraków, 12 stycznia. W dniu 1 stycznia 1942 wezwa- no w życie następujące rozporządzenia Generalnego Gu- bernatora:

W Generalnym Gubernatorstwie na wezwanie urzę- dowa wszystkie osoby powyżej 15 roku życia mają obowiązek legitymowania się urzędowym dowodem z fotografią (paszport, karta rozpoznawcza, dowód osobisty).

Wystąpienia przeciwko temu przepisowi będą ka- rane. Jeśli ukaranie na drodze postępowania admi- nistracyjnego, a zatem przez starostę powiatowego czy miejskiego okaże się niewystarczającym, wówczas sprawa zostaje oddana niemieckim władzom proku- ratorskim. Sąd może nałożyć karę więzienia i karę pieniężną do wysokości 10.000 zł., względnie jedną z tych.

gnięte i muszą wobec tego do kasy gmin- nej być wpłacone.

Jędrzejów, 15 października 1941 r.
Starosta Powiatowy,
Dr. v. Balluseck

Kontec „Obwieszczeń Urzędowych”.

„Koloryt”

Barwniki do domowego
farbowania tkanin

w torebkach i kulkach w 56 kolorach

Barwniki do odnawiania
przedmiotów skórzanych
w 56 kolorach

FABRYKA CHEMICZNA

»KOLORYT«

W. Klossowski i S. Szadkowski

Warszawa, ulica Długa 29

SPRZEDAM ubranie męskie, płaszcz męski, damski, kapy pluszowe. Kolejowa 29.

UNIEWAŻNIAM dowód osobisty za nr. 162/89, wyda- ny przez Zarząd Gminy Wodzisław, na nazwisko Eli- giusz Stawinoga, zamieszkały Piotrkowicach, gm. Wodzisław.

UNIEWAŻNIAM dowód osobisty, wydany przez Za- rząd Gminy Irządze, na nazwisko Zdzisław Henryk, zamieszkały w Tegobórz, gm. Irządze.

UNIEWAŻNIAM książkę członkowską, wydaną przez Wspólną Pracownię Wodzisław, na nazwisko Lis Józef, zamieszkały Olszówka, gm. Wodzisław.

NOWY werk wiedeński, okazyjnie do sprzedania młyn wodny Gadowskiego Jana w Tyńcu, poczta Oksa, pow. Jędrzejów.